

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

2. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи : рішення Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 р. № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>

3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

4. Рекомендації для медіаторів щодо підготовки та проведення онлайн-медіації : протокол № 32 від 10.11.2021 р. URL: http://namu.com.ua/ua/downloads/on-linemediation/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%20_%20%D0%BE%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf

Ключові слова: інформаційні технології, електронний суд, онлайн вирішення спору, примирні процедури, урегулювання спору за участю судді, медіація, мирова угода.

Keywords: information technology, electronic court, online dispute resolution, conciliation procedures, dispute settlement with the participation of a judge, mediation, amicable settlement.

Стоянова Тетяна Анатоліївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного, нотаріального та виконавчого процесу,
кандидат юридичних наук, доцент*

РОЛЬ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ У СПРАВАХ ПРО ВИДАЧУ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОБМЕЖУВАЛЬНОГО ПРИПІСУ

Цивільні процесуальні строки відіграють одну з важливих функцій в судовому процесі. Якби не було б встановлених законом чи судом проміжків часу для вчинення процесуальних дій – виконати задачу цивільного судочинства було б не можливо.

Цивільний процесуальний строк – це визначений законом, чи судом проміжок часу, протягом якого суд або учасники судового процесу повинні вчинити певну процесуальну дію [1, с. 163].

Для справ про видачу і продовження обмежувального припису процесуальний строк відіграє велику роль у зв'язку з необхідністю швидкого розгляду, який зумовлений специфікою справи, зокрема, від застосування обмежувального припису може залежати стан здоров'я, життя особи.

Метою даної наукової роботи є теоретичний аналіз строків у справах про видачу або продовження обмежувального припису шляхом синтезу положень цивільного процесуального та спеціального законодавства щодо боротьби з домашнім насильством.

В першу чергу слід звернутися до загально правової класифікації строків у цивільному процесуальному праві. Класифікують процесуальні строки за різними критеріями.

За способом встановлення виокремлюють – встановлені судом або встановлені законом. Строки встановлені судом – це такий проміжок часу, встановлення якого є імперативно-диспозитивною правомочністю суду, що встановлюється за його рішенням.

Наприклад, у справах про видачу чи продовження обмежувального припису *строками, встановленими судом* є видача обмежувального припису на строк *від одного до шести місяців*, згідно до ч. 4. ст. 26 Законом України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” [2]. Чому в даному випадку слід вважати, що даний строк є строком встановленим судом, а ні законом? Оскільки, саме суд, з урахуванням обставин справи, встановлює конкретний строк для суб'єктів звернення, безумовно в межах встановлених законом, то слід дійти висновку, що

такий строк є строком встановленим судом. В принципі, усі строки, що передбачені в цивільному процесі не можуть бути сутто встановлені судом, вірніше буде казати, що такі строки встановлюються судом в межах, встановлених законом.

Строки встановлені *законом* – це такий проміжок часу, що імперативно встановлений законом для вчинення процесуальної дії. Наприклад, в справах про видачу обмежувального припису, встановлені законом встановлений строк для розгляду справи в 72 години після надходження заяви про видачу обмежувального припису до суду, ч. 2 ст.350-5 Цивільного процесуального кодексу України [3]. Або, таким прикладом може бути законодавчий припис встановлений в ч. 4 ст. 350-6 Цивільного процесуального кодексу України щодо негайного виконання судових рішень про видачу обмежувального припису.

В залежності від суб'єкта можна виокремити наступні процесуальні строки:

1. Процесуальні строки, які вчиняються судом;
2. Процесуальні строки, які вчиняються особами, які беруть участь у справі;
3. Процесуальні строки, які вчиняються іншими учасниками процесу.

Значення такої класифікації для розгляду цивільних справ полягає у тому, що закон наділяє конкретного суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин правилами дотримання процесуальних строків, тим самим встановлюючи певні рамки процесу та зобов'язуючи дотримуватися дисципліни виконання процесуальних дій.

В справах про видачу обмежувального можна класифікувати строки, в залежності від суб'єкта на :

1. Процесуальні строки, які вчиняються судом – видача обмежувального припису на певний строк, що встановлюється судом; продовження обмежувального припису судом на строк не більше шести місяців тощо.

2. Процесуальні строки, які вчиняються особами, які беруть участь у справі – подання заяви про продовження обмежувального припису За заявою осіб, визначених статтею 350-2 цього Кодексу, обмежувальний припис може бути продовжений судом на строк не більше шести місяців після закінчення строку, встановленого рішенням суду згідно з частиною другою статті 350-6 цього Кодексу (ст. 350-7).

3. Процесуальні строки, які вчиняються іншими учасниками процесу.

Наведена класифікація процесуальних строків в справах, про видачу обмежувального припису з порівнянням загально-правової класифікації строків у цивільному процесі дає лише невелике уявлення про повну картину механізму дії процесуальних строків. Наведені критерії класифікації є загальновизначеннями, але не виключними. Подальший аналіз судового розгляду справ про видачу обмежувального припису чи його продовження, надасть можливість створити детальну схему процесуальних строків-рамок в таких справах.

Список використаних джерел

1. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. (для підготовки до іспитів і тестування). 3-тє вид., переробл. і допов. / за ред. Н. Ю. Голубевої. 2021. 516 с.
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.
3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV : станом на 31.12.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

Ключові слова: цивільний процес, строки, окреме провадження, обмежувальний припис, домашнє насильство.
Keywords: civil procedure, terms, separate proceedings, restraining order, domestic violence.